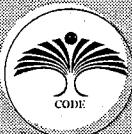

Boko 150 nan - songo d. 21
1998 SAN - awirili KALO

Jekabaara

Cikela ceman n'a musoman kunnafoniseben

a be bɔ kalo o kalo

Jamana baarada la BP: 2043 Bamako (Mali)

KOORI TOGOLAGINTAN KERA
CMDT NI C'TIWALE MARAW
KONO NI BARIKA YE

KALO I ADILIKAN

An bëe b'a dòn ko awirilikalo ye forolabènkalo de ye. Kalacew ; nògoyerekew ani boloturuw de bëkè o kalo la ka caya. O kofé, hali ni sanji nacogo tè kelen ye maraw ni njogon ce, mèkalo ni zuwenkalo ye laburuwaati ni danniwaati ye. Dannijoona kékouman de bëkè sababu ye ka senefernw wulicogo ne. Tubabunogó fana bë se ka don danni senfe zuwenkalo la.

Ni mogo minnu sigasigara nin baaraw kecogo la waatifolen ninnu kono, u bë se ka kunnafonjinini ke CMDT lakolidenf fe.

Mamadu Yusuf Sise
CMDT cincébolofarakuntigi
Bamako

Politikiko taabolo

An bara yan, politiki kecogo ni yoro towta tè kelen ye. Politikimögow kelen bë bara lajagabagaw ye, ka soro ka jamadenew ke bara lajebagaw ye. Jamana kono geleya tigitigw tè fo. Kenekan geleyaninw de bëkè ka njogon jalaki : politikiko ; lakoliko ; baarako...

An bara yan, politikiko kera nimögonyakoye. Minnu bë fanga la bi, olu jyoro tali ko bë fanga sinamatow kono sini. Olu dun b'a dòn ko n'olu ye fanga senkorogerèn bi, ko sini, n'olu fana ye fanga ta, bi fangatigilamögow fana b'a körogerèn u bolo.

Abdul Majidu Camu
Echos (Eko) boko 959
Bayelémabaga :
Tumani Yalam Sidibe

Baara bëe n'a taabolo

Tumani Yalam Sidibe

Mali kono bi, bëe b'a dòn ko yelemba de donna senekekow la. O kera ka da an ka duguw kònómögow ka nafasorò kan balikukan na, min bë sen kan jamana fan bëe, an barakanw bëe la. N'an y'an ne fili ka taa an ka seneko yiriwabaaradaw kono, i n'a fo CMDT, OHVN, PNVA, olu n'u njogonna caman, an b'a soro ko olu kelen kelen bëe ka marayorow duguw kelen bëe sifilekalanyorowy. A kera sufekalan ye wo, a kera tile 15 kalan ye wo, a kera tile 45 kalan ye wo, balikukan kalamènè yeelen bëe fan bëe. O ye nimisiwasako ye. Oye jigisikoba ye. Nka, dijé ko o ko, n'i b'a ke, kékun jònjòn ka kan ka soro a la, nontë a bëkè nsirasun ka bonya ye. Fenba nafantan. Bëe bë njaabi ko kékun bëe balikukan na an ka jamana kono kabini a daminewaatifòlòw la. U ma nkalontigè sabu kalan soro li yere bë kalan kun bo. Nka, an bara yan, bi, kalan ka kan ka boloda ka bën nafasoròsi raw taabolo ma. Baarabolow ka ca an ka, duguw kono, awa desantalarizasonko fana bë sen kan. Ninnu kelen kelen bëe

n'u kumbencogo an'u nesigicogo don. An k'a dòn ko ni sariya ye fasodenw ke kelen ye, siga hali kelen t'a la, fasodenw ka sekow n'u ka dònko b'u bë n'ogon ma. Seko ni dònko dun jumineyorò n'u banbanfen ye kalan de ye. O de kanma, nin kalo in na, an ye nininkalisen dòw ta ka an ka dugukònómögodew sègèrè, walasa k'a dòn u hakilinanw ye minnu ye kalan ni seneptaabaaraw, ani desantaralizasonko kan. O dasumusumu-nininkaliw ye jaabi caman lase an ma. An ye nénatmóni ke o jaabiw fana cero, ka bë ni jøsen 10 ye. Aw bëna o jøsen 10 de'kalan boko in ni boko nataw kono.

Jøsenw ko di ?

Fòlò : Ka bë Seba Kulibali yoro Npela. Npela ye duguba ye min sigilen bë Kolokani tilebinyanfan kénékabolo fe. A ni Kolokani ce ye bametère 12 ye. Npélakaw hake bë se silameya 800 ma. Bamananw don. Kulibaliw. In'a fo a lamnidugu tòw (Torokorobugu so fila ; Namabugu ; Kulukorónin ; Dankoròla) Npélakaw sigilen bë sene de kan. U bë sene ke, awa u bë waso n'u ka soro ye fana. Npela kera balikukan kalamènè dugu ye kabi tigasene baarada (OACV) ka waatiw la. Sifilebaara caman kera Npela fana, o waatiw la, balikukan dakun na. O misali jònjòn ye kalanje ni sebenni gafe ye, min bë kalansow kono hali bi.

Seba Kulibali ko di balikukan ni sene lajetaabaaraw ani desantaralizasonko kan ? A n k'a lamen : «Bëe b'a dòn ko kalan

nafantanté. Awa kalan ketumatémé te fana. I ye kalan ke cogo o cogo, i ye kalan ke yoro o yoro ; i ye kalan sugu o sugu ke, kalan b'a këbaga nafa. Nka, n'a fôra k'an ka kuma sira kerenkerennen kan, kalanko la, obébaara nögoya an kajemukan laselila. An ka fôndantigelen ninnu ta kelen kelen.

Fen min ye kalan nafa nasira ye senelajetaabaaraw la, oté se ka fo ka ban. Nka yeko be foko bo. Anw te CMDT ka maraduguw do ye. Nka, Maliden bëe bëe nögön kalama. N'i donna o maraw kono bi, i b'a sorò, a ka c'a la, cikela kelen-kelen bëe y'a danmakaramogo ye. Nögödon ; silakana ; forobaara taabolobëe, ciklawbësek'ufstaw fo o bëe kan bi. Fen min ye sorò nasiraw ye, a te CMDT mara ciklaw ni yoro caman ciklaw ni nögön ce bi. O yiriwabaara in bëe sababu bora kalan de la. Kalan ka di awa kalanbaga de ta ye dîne ye. O ye tîne ye cogo min na dogotorosobaw kono ; o ye tîne ye cogo min na pankurunko nëjini baaradabaw kono ; o ye tîne ye cogo min na jamana lasabati baaradabaw kono, o ye tîne ye o cogo kelen na senelajetaabaaraw la. Kalanbali te dôweré ye kundemogó kô. Fen min mana a ci a kunnab'ode ke. A hakili be se ka bonya, nk'a t'a labaaracogo dòn. A t'a labaara. Baara o baara dun mana ke hakili kô, o baara be ke sarantanye. Okanma, nebe cikela kalannen faamuyalen dabankuruntigi fisaya ni cikela kalanbali faamuyabali dabajanatigi ye. Fôlo laban ye dabajanatigiya ye, filanan laban ye dabantaya ye !

Fen min ye ninikali bolo filanan ye, n'o ye kalan jçyoro ye

Koɔri ye Mali kunnawolo haali, o de kanma, fasodenw bëe y'a kunnawoloseli ke

desantaralizasonkola, oye nininkali gelén ye. Ne ka faamuyali la) desantaralizason yere y'a danma kunnafoni ye o nininkali jaabikola. Desantaralizasonkono, anbë se ka dugu kelen kelen ni jamana da nögön m'a. Nëmögö b'a la ; yiriwabaaradaw b'a kono awa, yiriwa demenbaaradaw fana b'a kono. Yali mögö kalanbali be se ka kotigiya sorò o dugu masinaw kono cogodi ? Ni mögö kalannent'u kono fana dun, u be wajibiya ka to

fitineyeelenya kadara kono duguba kaloyeelenmaw senkoro dëresi. Kunceli dakun na, ne b'a fo kô kalan de ye adamaden masiri bërebëre ye. Dîne mana geleya cogo o cogo, mögö kalannen ka kundondulennin be fan do fe. Ni mögö kalannen kun tora tile koro, siga t'a la kalan nkalon de dalen don a la...»

K'an ben bosen wëre

Tuya Sidi

Kosafekunnafoni

K'a ta Alamisadon na, awirilikalo tile 30, ka se sibiridon ma, mekalo tile 2, san 1998, koɔri tögɔlagintanw kera CMDT maraw kono ani OHVN maraw. O seli o min nëmögoya tun b'an ka jamanakuntigi Alfa Umar Konare bolo, o sababu bora CMDT ka ninan koɔri tóni 500 000 soroli de la. Gintan ninnu kene kera koɔrisénéna ñana caman waleñumandonyoró ye. Medayi dira u caman ma. CMDT baarakelaw ñanaw fana ma to kô jalako la. K'a ta Buguni na fo ka se fana ni CMDT mara tòw ma, fo ka se céle dugu kono OHVN mara la, koɔri tögɔlaseli in kera nimisirawasakoba ye. Ni Ala sonna, aw be na gintan ninnu kunkun n'u nëjnen bëe sorò boko in ni boko nataw kono.

Mun koson CMDT ye nənajəs sigi sen kan kɔɔri tɔgɔ la ?

Nin ye a siŋe fɔlɔye, Malijamana ka kɔɔri tɔni miliyɔn tila sɔrɔ. O bɛ ben kɔɔri kilo ba keme duuru (500 000) de ma. O waleya kera sababu ye ka Mali ke jamana fɔlɔ ye kɔɔrisené dakun na, farafinna jamanaw nəfə, minnu sigilen bɛ sahara jukɔrɔ. A ye Mali ke jamana dankan ye farafinna jamanaw mume kɔnɔ, Misira jamana kɔfɛ. Nin bɛe de koson, CMDT ye kɔɔri tɔgɔlaŋnənajəs sigi sen kan, walasa ka nətaabaara ninnulawaleyabaga bɛe fo k'u walenumandɔn, yaasa dɔ ka fara hali bi keta numanwkan.

Taanunibɛ lasefɔlɔkɔɔrisenew de ma, bawo olu de y'a kotigiw ye. Taanuni bɛ se CMDT baarakelaw ani CMDT dəməbagaw ni Mali gɔfərenaman ma, bawo olu de ka

cɛsiri n'u ka hakili numanya ye sɔrɔ in keli nɔgɔya.

Nənajəs in senfɛ, kunnafoni dira Malidenw ma CMDT ka baara kɛcogowkan) in'a fɔkɔɔrisené kera sababuyecogomin ka maajɔsənɛ, nɔsənɛ, tigasənɛ, daasənɛ, bənesənɛ, nɔkɔnsənɛ, nakɔbaara ani sənefɛn wərew səneni layiriwa kɔɔrisenéduguw kɔnɔ. Kɔɔrisené kera sababu ye cogo min ka baganmara; dugukololakanacogo; musow dəməsiraw ani ka balikukanlan sabati duguw kɔnɔ, o fana fɔra jama ye. Nin bɛe nəfɔra jama ye walasa u ka CMDT bugunatige bɛe dɔn a nəma.

CMDTmara 6 (wɔɔrɔ) kelen kelen bɛe y'a ka nənajəs sigi sen kan. Mali minisiri kelen yera kɛnɛ kelen kelen

bɛe fana kan. Nənajəba in kuncéra Kɔla dugu kɔnɔ (Fana cikɛkafo), peresidan Alfa Umar Konare ka bonya kɔnɔ.

Medayi 11 ni donfen wərew tilara sənekela 14, ani CMDT baarakela 7 ce, peresidan fe.

Nin maraw bɛe gɔfərenəriw, n'a kumandanwan'u baarada nəmaaw tun be kɛnɛ kan. Nənajəw diyara an'u kera sənekelaw ta ye fan bɛe. An bɛna peresidan Alfa Umar Konare ka kumaw rɔ kunbabaw de lase aw ma nin bɔko in kɔnɔ. A kera Kɔla dugumɔgɔw ka bisimilasəben kalannen kɔfɛ u ka animatéri fe.

Mamadu Yusu Sise
Nənajəw labenjekulu nəmɔgɔ
CMDT ciŋebolofarakuntigi
(Bamako)

Nənajəw bolodacogo

Don	CMDT mara	A kera minisiri min ka bonya kɔnɔ	Minisiri taama nɔgɔnɔw
Awirilikalo tile 30	Sikaso	Adama Kone	M. Sangare (minisiriso); Mamadu Nanji (CMDT) ; Saliya Trawele (CMDT)
Awirilikalo tile 30	Buguni	Karamogɔ Bubakari Kulubali	A.B. Ture (minisiriso) ; Seyidu Tali (CMDT)
Mékalo tile 1	Kita	Burama Sibi	A. Sangare (minisiriso) Zan Batisi Jabate (CMDT)
Mékalo tile 1	Kucala	Fatu Hayidara	M. Kamara (minisiriso) Amidu Sakɔ(CMDT)
Mékalo tile 1	San	Hafisatu Cérou	S.A.Sise(minisiriso);Zana Wensan Danbele(CMDT)
Mékalo tile 1	Gwani	Modibo Trawele	Sisoko; Yatara (minisiriso) ; Fuseni Mariko (OHVN); Siyaka Berete, Wadije Salimata (CMDT)
Mékalo tile 1	Kɔla	Alfa Umar Konare (jamana kuntigi)	Minisiriw ; lasigidenw ; depitew ani CMDT nəmɔgɔ bɛe)

Bëe n'i kuntienna

CMDT kelen bë baarada ye bi min këra Mali jamana ka kunnawolofen ye Mali kono ani Mali kôkan. Ninan, koori toni 500 000 de soro CMDT fe. O de fana këra sababu ye ka Mali bila Afriki tilebinyanfan jamanaw ten kan kooriko la. Afriki yere mume kono, kogodajogonma bë se ka soro an ni Misirajamana dörönpe de ce koori caman-soro ani koori-numan-soro la. O ye daamuko ye. Bi bi in na, CMDT maraduguw bë Afriki netaaduguw cero ka da cesiribaara kan min lawaleyara CMDT cikelaw n'a baarakelaw fe. O ye fen ye min walenumandonbali ma to CMDT nemaaba Drisa Keyita fe. A y'a jira ce ni muso bëe nena ko CMDT kelen bëben ni nogonfaamu ani baaranogonya numan kene ye bi baarakelaw ni cikelaw ce. A ko ko n'o taabolo numanw dun bë baara o baara la, k'o baara te se ka to nesorobali ye. Nka, nema Drisa Keyita y'a jira fana k'a man kan mogo ka to sámaya kadara kono ka jigin nsongsanya misali la. A ka fo la, CMDT baarakelaw n'a cikelaw an'a demebagaw bëe ka kan k'a don ko koori toni 500 000 soro len ninan, k'o b'a jira ko nitiminandiya këra, ko toni 1 000 000 bë se ka soro san nataw la.

Ce ni muso bëe y'a ka nafa soro CMDT maraw kono

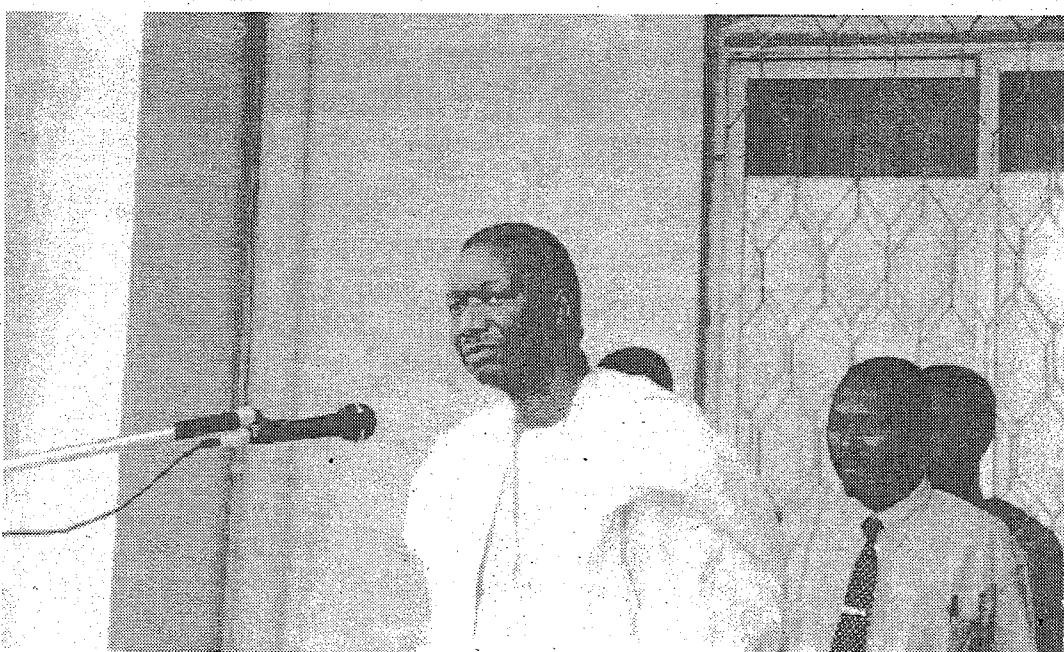
CMDT jama caya n'a ta o ta, nema Drisa ka jemukan faamuna bëe fe. A faamuna bëe fe ka d'a kan cikela ni baarakelaw bëe b'a don ko mogo kelen si ka nafa te CMDT ka kota la. O de kanma, n ka taama do senfe Bila ni San ani Sikaso cikemaraw kono, cikelaw y'a fo ny ko, ni kunnawoloko be CMDT ka fitinseyelehya la, a fanba b'olu de kan, ka masoro a b'a to u b'a don ani ka d'a la k'u fana be joda la Mali jamana kono,

mogowere te se ka min minen fa olu yere ko. U ka fo la, CMDT nema Drisa Keyita ka baara labenbolo yere kanma, CMDT te se ka to netaabali ye. CMDT ma ke lenburuba ye ka ben maanin danmadoda ma. Akera jama bëe lajelen ka hëre baju ye. O kuma yere kadara kono, Sibiri Sanuy'a jira an na Kucala ko : «Ni maa min tora k' CMDT kono bi, o sababub'i yere de baarakelola. Nontë baarakela nana t'a kun siye maa si koro CMDT kono bi».

Nka, n'an bora CMDT maraw kono, k'an nesinjamana fan werew ma, yeyoro be ke fila fo saba, hali naani yere y'an bolo. CMDT kofe, foli nitaanuni be se ka ke OHVN baarakelaw n'a cikelaw fana ye. Hali n'u ma ke sama ye ka da u ka kene hake n'u ka soro berében kan, u fana koni be samam 1 senya kadara kono. Dusu ni timinandiya nobobali te ko la. Ofisi fana be k'a joyoro fa Segu mara kono ka fara sene yiriwabaarada tow kan o maraw kono. Fen min ye PNVA baarakelola ye, ale fana b'a sekola. Nka a ka kan an ka jamana nemaaw k'a don ko jamana ka kan ka yiriwa a fan bëe de kono. Bi, Kolokani n'a nogonnaw be demen barikama de makonona. O dun be bo min ?

Tumani Yalam Sidibe

1998 san - Awirlilikalo

CMDT nemaaba Drisa Keyita n'a ka baarakelama y'u jeniyorfin Mali ka netaa la.

Bisimilasében ka bo Kola dugutigi n'a ka dugudenw yoro ka nésin peresidan Alfa Umar Konare n'a ka jama ma

Nin ye bisimilaliseben ye, ka nésin an ka jamanakuntigi Alfa Umar Konare n'a nöfejama ma.

- Kola dugutigi ni Kola dugudenw, ani zayeri dugu 15 bëe tøgø la, an ka foli bë jamana némogo n'a ka minisiriw ye, an ka foli bë jamana werew lasigidenw n'an dëmëbagaw ye, an ka foli b'a ka marakuntigi ye, ani mögo o mögo n'i sen y'i se kénéba in kan. An ko, aw bisimila, aw boro aw ka so, aw nana aw ka so. Nin nénaje in b'an hakili jigin an ka sanyelema nénajew la.

- Kola ye dugu ye, min bë joyila kafo fe. A sigili ni sisan cë ka ca ni san 300 ye. Dugu mögaw mume bë taa 1096 la, musow ye 635 ye. Siya saba bë yan : bamananw, fulaw ani minankaw. Dugutigiya bë fônbalaakaw bolo, n'olu ye bamananw ye. An ka baaraketaw sinsinnen don sene ani baganmara kan. Cikeda 120 bë dugu kono. N'i ye olu sigi 100 o 100, 89 ka cikenminenw dafalen don, Ala ni CMDT ni banki sababu la.

- kôsili la, san o san dë bë fara an ka suman n'an ka koori sôrta kan. Misali la, salon koori wari benna sefa

**A' ye
Jekabaara
san, k'a
kalan ani k'a
lajesen, n'o
kera, aw b'a
jeniyoro fin
fasokanw ka
bongolali la**

Peresidan Alfa Umar Konare n'a ka jama ye bisimilako numan sôrò Kola dugumögaw fe

wari 56 447 650 ma. Nin ta benna 72 968 930 ma. Dunkafa fana sabatilen don dugu kono.

- Kola kéra duguyiriwatón ye, a san 19 ye ninanye. bibiinna, kalandenjolen 174 bë yan. Ob'ajira ko ka landenjolen bë sôrò cikeda bëe kono. O min ye CMDT ka lajini dë ye, ka nésin dugu bëe ma balikukalan hukumu kono. Muso 22 bë kalandenjolenw cëla. Olu kelen kelen bë se ka jöyoro fa duguyiriwali baaraw la.

Sariyaw b'an ka tòn kono, minnu bë tòn taabolow dantige.

Ben kono, koori sannifeere dogolabaarasaraw y'a to an sera ka mangasa 5 jo, ka balikukalanso 1 jo, ka lakoliso lakuraya ani ka lakolikaramögaw siyoro jo, ka basikili kelen san ka moto kelen san. ka niyoro ta dögötörös ni dögötörös siyoro joli, ani kafojiginew sigili la kola.

Walasa k'u jöyoro fa duguyiriwali baaraw la, musow ye u tøgøla jekulu sigisen kan, k'u nésin cike, jagominsen ani baganmara ma.

K'a ta otoburukalo tile 9 san 1994 la, kola kéra kafo jiginew kesu sigiyoro ye

min bë zayeri dugu 15 tøgø la.

Marisikalo tile 31 don, kesu jatebo ye min di, o file :

- Manankun : sefa wari 4 033 000
- Tônden 83 ka wari maralen : 30 130 155

- Juru donnen : 9 250 000
- Juru sarali : a kuuru
- Kola n'a kéréfedugu 7 jéra ka dögötösjo, min musakaw bë se sefa wari 10 000 000 ma. Dugumögawniyo cë benna tilance ma, Olandikaw y'a to sara nögonde me hukumu kono.

- Dugusen bë cikedugukolo lakanani baaraw bëe la. An y'a naniya ka minnu ke dugu kono, olu file :

- ka tileponpekölön kelen sôrò, walasa ka musow ka nakobaara tiime.

- ka kuran don dögötörös la. O la, an bë wele bila dëmëbagaw bëe ma.

- Ala ka Mali taa n'e, Ala ka CMDT sinsin, Ala ka si ni kénéya di jamana kuntigi ani jamana jöbagaw bëe ma. Ala ka sanji nafamaw d'an ma.

Aw ni ce, aw ni baraji.

Ka bo kola animatori yoro kola dugutigi n'a dugudenw tøgø la.

U ko...

Mogo dan y'i seko ye. N'i ko i be dansagon k'i seko la, i be s'i baliko ma. O dun tēna ke fen were y'i bolo danbetigedan kō.

Naman Sira Sinayoko
Ka bo Kangaba.

Ni mogo tigeri i halala la, i laban y'a nōfegen y'i malokēn kan. Malo dun te fen togoduman ye fen si la, fo n'a kera dumuni ye.

Purage Yoro Ulen Sidibe
ka bo gongosifoolon (Kita)
(1945)

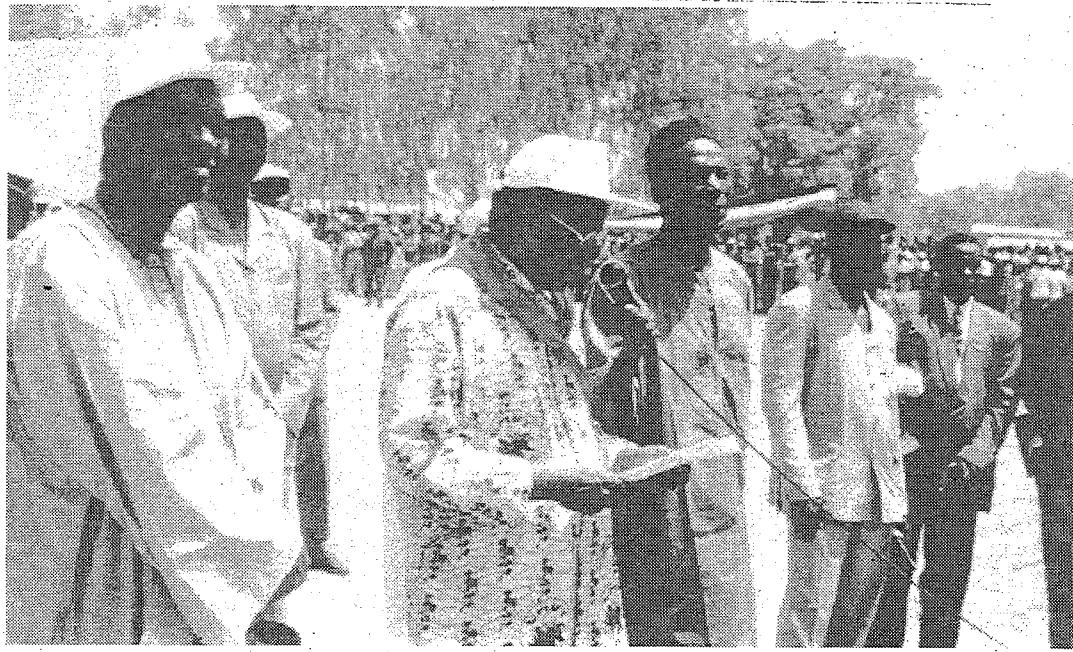
Nanbara ni namara bēe ye fen kelen ye. A bēe ye bana ye min be adamaden bali a negela la. Folo b'i senw nagasi, filanan b'i hakili nagasi

Siraba Kōne
ka bo Keleya

An k'a dun, o ye jamafen ko ye. Maa kelen si man kan k'o berēben a yerekun kelen da ma, fo n'o kera jama bēe jugu ye.

Fideli Kasitoro
Kibēnjamanakuntigi

Peresidan Alfa Umar Konare ka jemukan

N be n ka nisondiyajemukan in damine ni foli ani walenumandōn ye ka nesin Kōla dugutigi n'a dugudenw bēe ma. Foli be lasedonsow ni nēnajekelaw ani sōrōdasiw ni kēnēkanmōgō bēe ma.

An be Mali sēnēkelaw ka kēnē kan bi. O ye Doyilakaw ka kēnē ye. Fanakaw ka kēnē don. CMDT ka maraw bēe ka kēnē don. N'i ko CMDT, i ko kōri. CMDT ye kōri toni 500 000 de sōrojinan. O ye ko ye min nōgōn ma deli ka kē. A kera. Awa, n'an y'an timinandiya, an be se k'a nōgōn caman sōro san nataw la.

Kōri ni sumanw de be taa nōgōnfé. O be dunkafa de kofō. O be baganmara fana kofō. CMDT dunkera sababuyek'o bēe lasabati an ka sēnēkeduguw kōnō. CMDT y'an dēmē ka dōgōtōrōsow jō; a y'an dēmē ka kalansow jō ani k'an ka sirabawlaben. Fen minye waribonw ye, CMDT y'an dēmē k'olu sigi sen,

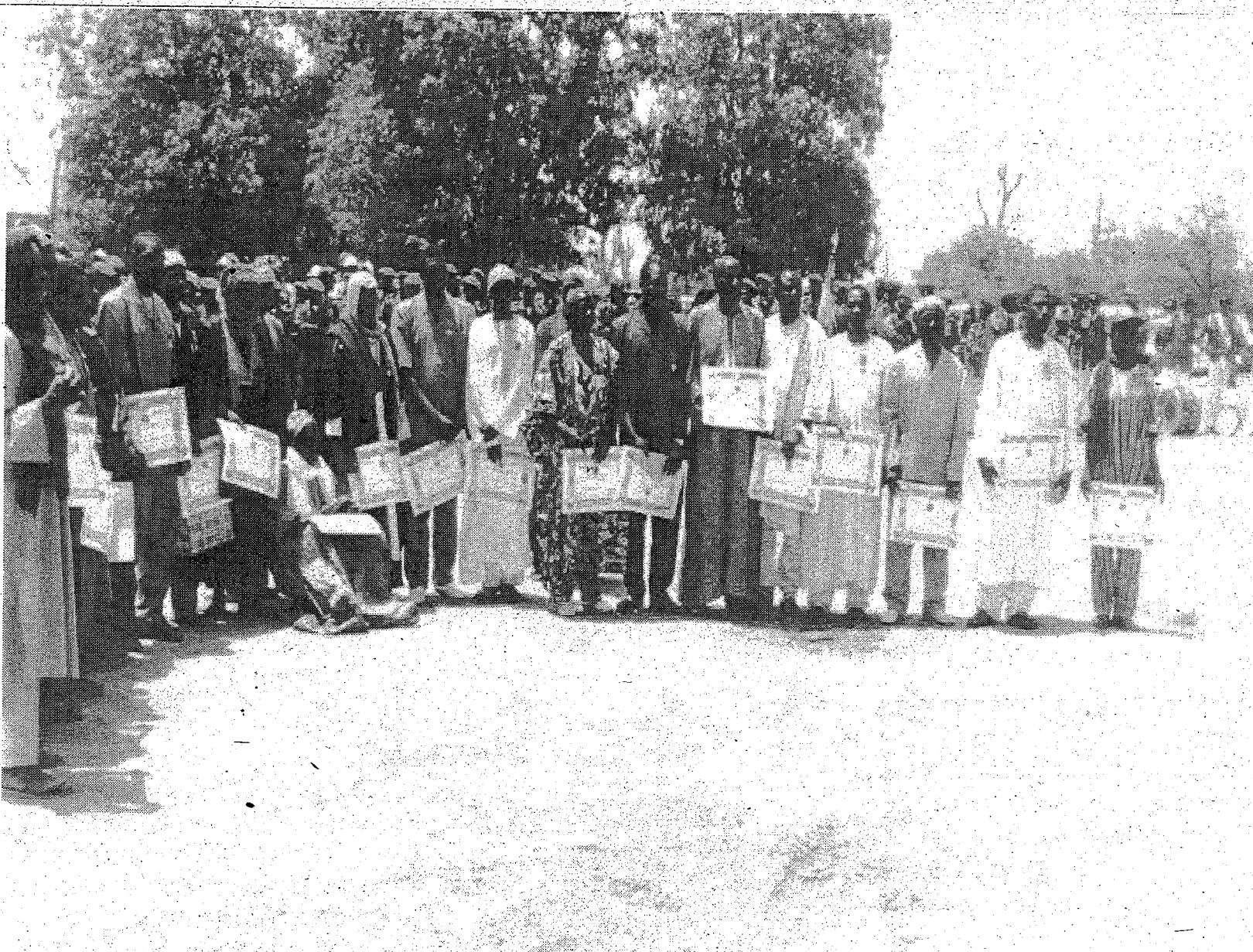
kan an bara ani k'u k'an naafenw ye.

O foli be CMDT nēmaaba Drisa Keyita ye, a n'a ka jama. Ne ka danaya b'a kan, nka minisiri nēmaa Ibrahima Bubakar Keyita fana ka danaya b'a kan. An dalen b'a la k'a bilara minen min kōnō an fe, k'a bēna o mine fa.

Kōri ni dunkafa sōrōlen an fe, an ka kan k'an janto an yēre la. An k'an janto an yēre la walasa k'an kisi bana ma, min maasiba ka bon dijē kōnō sisān haali, n'o ye Sida ye. Sida b'an fe yan dē !

Jantoyerela man kan ka dan o fana ma an bolo. An ka kan ka bilankōrō fana kē. Bilankērefe de labanko ka ni. An kana an ka sōro bēe dun yorōnin kelen, ka sōro, an ma sini nēsigi. Maa te sini dōn !

Sēnēko minisiri y'a fōnye ko izini minnu be CMDT kōnō bi, k'o hake be ta 17 la. Ko saba fana bēna dayelen ka fara u kan jinan. O b'an nisondiya. Nka an ka lajini ye min

Médayi 11 ni ladiyalisében ani ladiyalifén caman tilala cikélaw ni CMDT baarakélaw ce

ye, oye ka koorimuguyére bayéléma iziniw jo an bara yan min b'a to an ka koori bée te bo ka taa kofé. A fan doka bayéléma anyére bara yan ka k'an ka masiriw n'an ka nafafen wérew ye. An be k'an banban fana walasa noggodilan izini be jo Marakala. N'oye nesoré, ob'a to an ka nogo numan soro joona an yére nagakoré daduman fana na.

N'b'a jini CMDT baarakélaw n'u ka sendikanémaaw fe, u k'a dón ko ben ni noggonfaamu de be baara numan ke. U ka a dón fana ko soro

bée man kan ka rötilla yorónin kelen. Mogg si ka nafa t'o la.

Ninan seli kéra. An sako ts a ka dan ninan ta kelen ma. An sako ye an ka noggon soro koori togolasi kene kan san o san. Awa, koori hake min soro la ninan, hali ni do ma se ka fara o kan san nataw kono, an k'an jija an kana dess o la. N'an y'an sebe don a fe, mun b'a to ante se ka koori toni 1 000 000 soro.

Tolase : Jamana nema y'a ka jemukan kuncé ni hakilinan caman jirali ye jama la, faso kono

gelyabaw kan, in'a fopolitikoani lakoliden fo ka se desantalarizanko ma. A kumara fana an ka siraba dilannen ladonni kan dugudenw fe.

Peresidan Alfa Umar Konaré y'a ka jemukan kuncé ni dugawu in ye: "Ala ka jamana cikélaw, a baarakélaw bée lataa ne. Ala ka ji nafama d'an ma, n'o kéra, soro be taa ne. Ola jamana yére be taa ne".

Tumani Yalam Sidibe ni Mamadu Yusuf Sise Jekabaara togó la.

Kotonogontala ye daamuko ye mōgōw cēkow bilali la bolo kelen kan

— ka bō Amadu GANI Kante yōrō —

Amadu GANI Kante

Até fō gansan ko kotonogontala bē karabugu mēen si la. Até fō gansan ko kotonogontala ye daamuko ye mōgōw cēkow nēnaboli kēne kan. Daamu ye hēre ni lafiya ani wasa de ye. Olu bē fen o fen na, o de ka ni, o de ka fisa ni nōgontooro ye kow bilali la bolo kelen kan. Tōcōroye sēgen ni lanōgo anilajaba de ye. Olu bē fen o fen na, o man di, o te ben taamaseere ye. Adamadenw cēko fosi tē nēnabo, kā bila bolo kelen kan, wali ka sira sōrō, n'u ma nōgōnbonya, ka nōgōn gasisigi, ka nōgōn lamēn, ka kan kelen fō, ka don da kelen fē, ka bōda kelen fē. Fen min bē mōgō dōw bali ka nin kofolenw matarafa walasa k'u senkan bēn mōgō tow senkan ma, o ye fisamanciya ye, n'o ye mōgō k'i yēre fisaya ni mōgō kelen, wali ni mōgō caman ye. O yērefisayali de bē balan don kow latēmenni na, fo k'u nēnaboli geleya, wali k'a kuntaala janya gansan. A ko dōw bē geleya cogo o cogo, u kuntaala bē janya cogo o cogo, u bē nēnabo don dō la, bolo dō kan. O bē se ka kē

bolojuman, wali bolojugu ye. Omisali ye jēnōgoya ye, a bē fō min ma k'a damine man gelen, f'a labanko. N'a diyara, jēnōgōnw bē fara nōgōn kan, ka kē kulu barikama kelen ye. N'a goyara jēnōgōnw bē fara nōgōn na, ub'u kodon nōgōn na... O ye jē tījelen ye. O fana misali ye karatabuguko ye. Ni mōgōw y'a to nōgōn ta la, a bē mēen si la. Ni mōgōw m'a to nōgōn ta la, a te mēen si la, ka masor'a yōrō bēs bē kē bōdaw ye, bawo, a kōnōmōgōw kelen kelen bēs b'a ka bōda karaba a yēre ye. Mōgō minnu bē kow geleya, olu t'u yēre fisaya ni tōw ye gansan. U caman b'u sinsin fen dōw de kan, k'a jira u jēnōgōnw na k'u b'olu nisance. Ofēnw b'i n'a fō kalan ni dōnniya ; ladamuni ni limaniya ; sabalinimaakorobaya, fōka se fangakow, nafolokow, politikikow, diinēkow, siyakow ani somogoyakon'u nōgōnna caman minnu bē mōgō bila a yēre fisayali la ni mōgō tōw ye. Hali ni mōgō bē je la u bē se ka sanga min ma, ubē kuma dō sōrō k'a fō, min b'a jirak' u bē fen dō dōn, o tigi tē min dōn, wali k'u bē se fen dō la, o tigi tē se min na. On'a nōgōnna yērefōkumaw, minnu b'u kunkolo kōnō, n'o b'a kē, u tē sin ka ko to mōgō ta la yōrōn kelen, fo k'a to a jirali banbali la, k'olu de ta ye tījē ye, ko tōw bēs bē fili la. Omisaliye politikiko ye. Paritiw nēmōgōw bēs kō, k'u bē politiki nēdōn ni tōw ye. O kosōn, a kelen si tē ko to tōw ta la. O te politiki kēcōgo ye. Kotonogontala de yē politiki kēcōgo ye. N'a ma kē o cogo la, a bē kē jamana n'a kōnōmōgō minnu lafiyalı kanma, olu tē lafiya, u tē hēre sōrō, k'o sababu kē don o don fōjēnōgōnkōwalew n'u mankan ye, minnu bē mōgōw tōrō, k'u sēgen, fo ka politiki negebo u la. Pariti minnu tē dankan kelen na, wali minnu tē fanga sigilen n'o ka pariti fē,

olu nēmōgōw t'u kanmada nōgōn ye, u t'u yēremajigin nōgōn ye, u tē ko to nōgōnta la. U bē nōgōn nōkan cogo min na, o b'a jira k'a tō bōra politikiko la, k'a kē nēngoya ni juguya ye. Nin bēs la, a bē se ka fō, k'u bē ka nōgōn lameen gansan faso ka nētaa sira kan. O nōgōnlamēnni bē fasoka nētaa lasumaya, nk'a t'a bali. Unana ka sōrō faso bē yen, u bē taa ka faso to yen. U tē ka tulon kē faso la, u bē ka tulon k'u yērew de la. Sira do fana kan, fadenya jugu, sigiñōgōnya jugu, sinaya jugu, wali keleya jugu ani sōrōw cayalicogo ni nōgōn ye, olu bēs ye fēnw ye, minnu b'a to mōgōw tē ko to nōgōn ta la. O misali ka ca. Bagantigi min ka misiw ka ca ni 1000 ye, o t'a kanmada a nōgōnna misitanti gōrōn ye, fo ka ko t'o la, u cēkow nēnaboli la kēne kan. Sēnekela min ka sōrō ka ca, n'a b'a ka sannifeere k'a yēre ye, jamana kōnō, an'a kōkān, o t'a kanmada a nōgōnna sēnekela wēre ye, min b'a ka denbaya balo ninini na a ka foronin kelen kōnō, fo ka ko t'o la, u tōgolako nēnaboli kēne kan. Ni sababu tē, nafolobatigi tē sōrō yōrō si, min bē faantabololankolon jate fen ye, kuma tē k'a lamēn, fo ka ko t'a ta la. Ode kosōn, jēkulu suguya bēs kōnō, dījē yōrō bēs la, fantannamōgōw b'u sigiyōrō dōn, u b'u kumacogo don. U tē don fangatigi ni setigi gasi la, u tē don nafolotigi ni tōgōtigi gasi la. Olu de ka teli ka ko to mōgōw ta la. U ka ko man gelen, i n'a fō politikimōgōw n'u nōgōnna sigiyōrōnininaw nitogōnininaw ani fēnnininaw. O mōgō suguyaw de t'u yēremajigin nōgōn ye, ut'u kanmada nōgōn ye, u tē ko to nōgōn ta la, kuma tē mōgōw wēre gansa ma. Nipariti politiki nēmōgōw tun b'u ka tōnden faantannamōgōw lamēn, ka ko to olu tala, sabia camanyemankalankolon

dabila, ka səbesira ta, k'u senkan bən jama fanba senkan ma. O təmənnən kə, fadenjuguw t'u yərəmajigin nəgən ye, sinajuguw t'u kanmada nəgən ye, keleyabagatow, cə fara muso kan, olu t'a fe ka nəgən ye, sanko ka kuma nəgən fe. N'a fəra k'olu ka ko to nəgən ta la, o ye baara sərəlen de ye, min ka gelən. Niñ bəe la, fən minnu bə mögə caman balı k'u ka kow nəgəya mögəw bolo ani ka hakiliñuman sərə, o də ye yərəbonya ye. A bə yərəbonyala nəna k'ale dərən de bə kodən ka təmən bəe

kan, k'ale tə fili ka sirajugu mine. O miñijugu ni limaniyabaliya,, ani sabalibaliyan' u nəgənna hakilintankow de bə kotoñontalako gəleya yərə bəe la. O gəleya de b'a kə mögəw te bən ko la. Ni mögəw ma bən u cəkow bilali la bolo kelen kan, sigi bə goya duw, kinw, duguw, marabolow ani jamana yərə kənə. A bə goya sira minnu kan, o dəw' ye soməgəya, furunəgənya, siginəgənya, teriya ani baarakənəgənya ye; fo ka se jekulu kunda ani politiki kunda ma. Ni bən tə

sigidaw ni adamadenyakow la, bənəgəlako, wali yiriwaliko fosi te sira sərə nəgəya la, ka taa nəfə. O bə kə sababu ye ka sigidaw n'u kənəməgəw lagosi, k'u təgo tıñe, fo k'u negebo u yərəw la, kuma te mögə wərəw ma, jamana kənə, a n'a kəkan. An bə tile min na sisan, ni jamana o jamana kənəməgəw te ko to nəgən ta la, diñe bəe bə je, k'o kuma təremelikan mən nəgən fe, yərənin kelen. O təremeliñow kəcogo bə jamana kunmasuuli. O kanma, an ka bən cogo bəe la.

Marisikalo tile 8 : diñe seleke 4 musow təgəladon

San o san marisikalo tile 8 don, diñe kənə muso jekuluw bə taasibila kə musow lahalayaw kan hakeko ni kənəyako siratege la, sigi taabolo kənə. Niñan san 1998 in na; Mali musow ye marisikalo tile 8 kə kəfilədon ye ka nəsin u balimamuso lojuratow ma donba in n'a kərəba lajənəmayali kanma, Mali muso jekuluw ye gintan suguya bəe də labən, k'a ko kə lajəba ye min kənə denbaya dira jamanakuntigi muso Adamu Ba ma. Lojuratow ka nəna jekulu «hineso» ni faso fəlikelaw ye də fara kənə in daraja kan.

Kuma da don na, jikine Hatuma Gaku, muso lojuratow ka jekulu nəmaa y'a ka nisəndiya jira kənə kan jama bəe la, k'o sababu kə niñan san kərənkerənni ye k'a k'olu ka san ye. Hatuma Gaku ka kumaw senfe, a y'a jira ko ka kənə niñan san nə, ko lojuratow tun ma kə dəwəre ye kərefə bilaw kə, k'o sababu kə u ka lojura yərə ye.

Musolojuratow ka kalankogeləya (kalanso lamoyərəko gəleya) ye danfara don u ni muso təw cə. Baarako hukumu kənə, o gəleya fana b'u kan bawo baaratigw te dənniya jate. U nə be fələ lojura de la. Hatuma ko ten. O təmənnən kə,

Diñe here bəe baju ye muso ye. Ni muso te ko o ko la, o ko ye ko lankolon ye

a da sera muso lojuratow ka furuko gəleyaw fana ma. Walasa k'a ka kuma kuncə, Hatuma Gaku ye wele bila muso jekuluw ni maa nəniya numan bəe ma, u ka dəmen kə an balimamuso lojuratow ye, walasa u ka se ka lojura ka dingə bilalen lapan. Ka nəsin lojuratow ma, Hatuma Gaku ko : «an muso lojuratow, anka danaya da anyərəw kan, k'an cəsiri, k'an timinandiya walasa an ka kunkərəta sərə diñenatige kənə».

Musow ka minisiri Madamu jara ye kuma ta Hatuma Gaku kəfə. Ale y'a jira ko maa lojuratow 5 000 000 de bə diñe kənə, min cərə musow ye 15 ye kəmə sara la. O kunnafoni kəfə, musow təgo la minisiri y'a jirā ko :

«1998 san marisikalo tile 8 kərə musolojuratow təgəladon ye walasa ka dibi fara ka bə u kan. N b'a nini den mansaw fe, u ka den lojuratow bəe mine cogo kelen na. Lojura ye dakan de ye. Maa kənəman bə lojuratow bange. O cogo kelen fana

na, lojurato be maa keneman bange».

Musow ka minisiri ye foli ke ka da
nin kumaw kan. Madamu Jara ye
foli keréñkerénnen ke ka nesin
demen jekuluw ni maa
naniyanumanw ma, u ka cesiri
walew la. Taanuli ni barikada kera
jamanakuntigi muso Adamu Ba ye,
a ka demenni walew koson. Jago
n'a balimaw ye sefawari 350 000
bila lojuratow ka kesu kono. Muso
lojuratow ka bololabaara kelen fileli
kera, o temennen ko,
waleñumandonseben dira lojuratow
demenbaga nana daw ma.

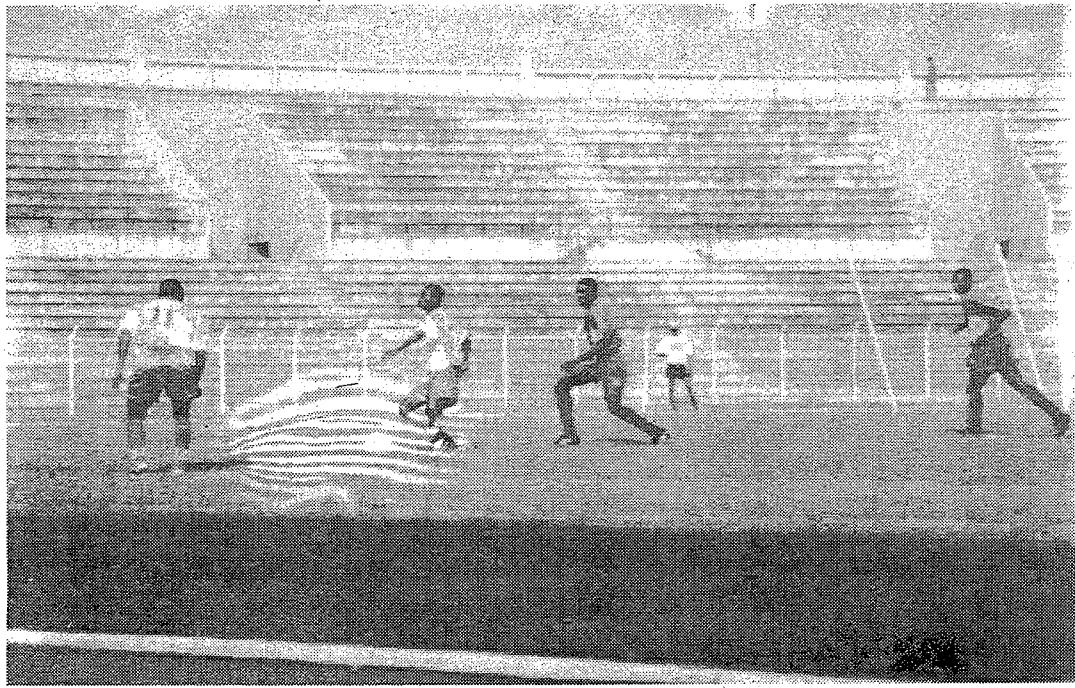
San 1998 marisikalotile 8 waleba
dɔ kera musow tɔgɔlayɔrɔ
kərenkərennen dɔ kurubokari ye.
«Musokunda», o ye yɔrɔba in tɔgo
ye. «Musokunda» ye musow tɔgɔla
soba ye min miiriya bɔra Adamu Ba
la. Ka Mali musow kununama n'u
bilama ka masiriw, u donfiniw n'u
makoneminen lasogonyɔrɔ lasagon
walasa k'u tanga silasali ma. Muso
nana təmənnenw, minnu y'u ka
waati lafa ni dakabana walebawye,
olu jaw bɛ «Musokunda» kɔnɔ.
Musow ka seko ni dɔnko baara
kelenw fana yera kene in kan.

Ni walebaw sebekoro filelen ko, mögo be se k'a fo ko jinan san marisikalo tile 8 ni san temennen ma ke fen suguya kelenw ye ; bawo kumamugu ni janiya jalan dantige ye kene bila waleyaw ye. Min ye marisikalo tile 8 keli ye musolojuratow tøgøladon ye, oni foli ka kan, nka, a ko laban kana ke nsonsannin ka kõmoko ye. Degun saba de be lojuratow kan. Bana degun, demenbagantanya, ka føtaw sigida kono, ani banabagato yere ka faamu cogó ka jësin a ka bana ma.

Marisikalo tile 8 kera u lakodon
donye; akotoye u demenni waleyali
ye.

¹¹ Sebenbaga : Fatumata Kulubali
Labenbaga : Bakari Sangare

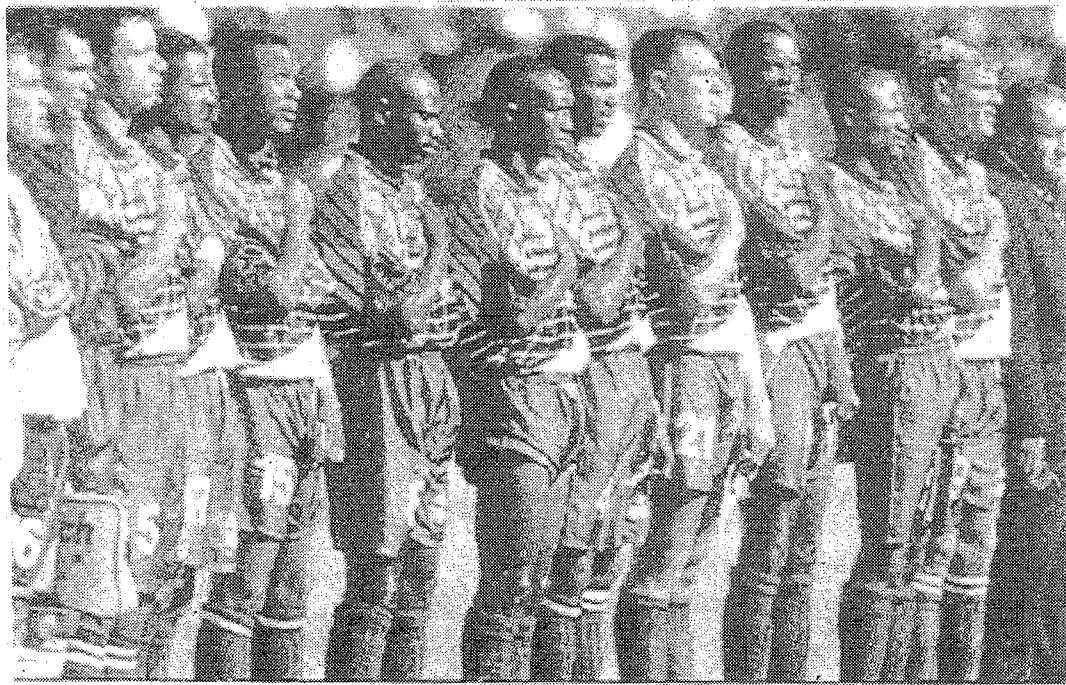
Ntolatanko be lahala jumən na bi?

Ni kuma bε ntolatan kanubagaw da bi, Afriki kupuba nənajew temennen kɔ, o ye dijε seleke 4 ntolatan kupuba nata nənajew ye. An ni dijε seleke 4 ntolatan kupuba cε tɔ ye panko kelen ni jε wawaa ye. K'a ta zuwenkalo nata tile 10 n a ka taa a bila zuluyekalo tile 12 la, ntolantɔn 32 bəna taa nəgɔn sɔrɔ Faransi jamana faaba kɔnɔ dijε ntolatantɔnjanaya ninini kanma. Ntolatantɔn 32 ninnu cεrɔ, Afriki ntolatantɔn 6 bε yen minnu bəna ke farafinna gun ka cεbɔw ye. Kunnafonisiratεgεla, nin'yasijε fɔlɔ ye ntolatantɔn 32 ka nəgɔn sɔrɔ dijε seleke 4 kupuba nənajew kεnε laban kan, o temennen kɔ, kɔrɔlen, Afrikitɔgɔlatɔnwantunye 3ye. Ninlahalaya in be ntolatan daraja bonyali jira mɔgɔw cεrɔ jamanaw bεs kɔnɔ,

wa, a be ntolatanko labenbagaw
ka cesiri fana jira.

Zuwenkalo tile 10, Kameruni, Ezipti (Misira jamana), Tinizi, Nizeriya, Maroku ni Afriki di Sidi jamana ntolatantɔn bɛna ke Afriki jɔyɔrɔ fabagaw ye, i n'a fɔ o ye kɔrɔlenko ye cogo min, ntolatan kanubagaw ye jate sigi ka ban, ka tɔnw tila kulu fila ye ; bisigitɔnbawnitɔnmankaw. K'a bɔ Nizeriya jamana ni Ezipti jamana ntolatantɔnna, Afrikicɛbɔtɔw ma ke jigiemetɔn w ye maa caman bolo. Afriki kupuba laban kene kan, ntolatansen basigilen ma ye u bolo min bɛ mɔgɔ hakili latige. O nɔgɔnkunbɛnw kadara kɔnɔ, Maroku ni Kameruni jamana kera sanmegereuye. Tinizi ni Afriki di Sidi jamana y'a firi-firi. Nɔgɔnkunbɛnko 64 kuntaala ka jan, wa ntolatan te jate basiqilen

ye, o koson, jigitige man kan ka damine fö.

Ninan san bëna ke Ezipti jamana taako 3nan ye dijë seleke 4 kupuba këne kan. Kameruni ni Nizeriya jamanaw taako filanan ye nin ye. Afriki di Sidi sendajë föloyeninyenjanaw ka këne kan.

Ko kaba mana fin bëe b'i bolo da i yere kun. Tuma min dijë seleke 4 kupuba këne kan, taabagaw b'u ka labenw na, an fe Mali kono yan, san 2002 Afriki kupuba labenkumaw bë senna. Kunnafonisiratge la, Wagadugu Afrikikupu nénajew foorilen, san 2002 Afriki kupuba labennibonya tara ka di an ka jamana kan. Ko in nisondiya n'a naga temennenn kô, kamanagan cunna Malidenw kan, bawo nin noggonna nénajeba labenni te sabati musakaba kô. Mali ntolatanko cakeda FMF nëmaa ni farikolo nénajeko

minisiri ye jigiya kuma caman fö a ko la, nka halisa waleya ma ke min be laben damineni jira. Afriki kupuba labenni siratege la, Afriki ntolatanko cada (CAF) be baara dow waleyali wajibiya minnu dow ye ntolatanyoro sabatilen n'a minen jiidilenw ye ani dunan jignyoro ni taamasiraw ye. An be don min na i ko bi, Bamako mara bëna ke nénajeba in fanba keyoro ye, nka jamana fan were ma lakodon sabatilenya la, ntolatan dow be se ka ke yoro minnu na. Ntolatanna koro nintolatanko demenbaga kenyereyew y'a jira ko Afriki kupuba labenni man kan ka ke kolo ye min b'an ka jamana bali. Cogo o cogo, a ko koni te waleya cesiriko. Jamanaden kelen-kelen bëe ka kank'ajeninyorofin walasa kunnawolo ka soro.

Bakari Sangare

Bi mogoya

Je ka kanu
Ko ka juguya
Aa, bi mogoya man di de!

Ka numan fo i jëna
Ka numan ke i jëna
Ka juguman ke i ko
Bi mogoya file.

Ko olu bëe seje faga fininje koro,
Ko o joli kana ye këne kan.
Nin de ye bi mogoya taabolo ye
Juguya ni juguya ani juguya dörön.
Aa bi mogoya ye ne siran de!
Tuya Sidi

Jekabaara

Labölikuntigi

Tumani Yalam Sidibe
Sebennekulukuntigi

Tumani Yalam Sidibe
Sebennekulu

Bakari Sangare
Amadu Gani Kante
Bakari Kulubali
Jekabaara ni ONG cesira
taamabaga

Fanta Kulibali
Négenw këbaga

Nuhun Madani Tarawele ko
Banun
Baarakéjogonw

MAKOI, SNV, OCED
Hakebota:

11 000

CMDT mogoya minnu ye sebenni ke boko in kono

Madu Yusuf Sise
Dawuda N. Dawa

Mamadu Lariya Sise
Adama Tarawele

Mamadu Jalo
Yusuf Jime Sidibe

Siyaka Jara
Nanpi Sanogo
Daniyeli Kulibali